

DOUĂ NUNȚI DOMNEȘTI LA CURTEA LUI BIBESCU VODĂ TWO PRINCELY WEDDINGS AT PRINCE BIBESCU'S COURT

Alexandra Mărășoiu*

Abstract

In the winter of 1844-45, Prince Gheorghe Bibescu, ruler of Wallachia between December 1842 and June 1848, married his two older daughters, Elisabeta and Ecaterina, with two Wallachian boyars. The former's wedding was done in a hurry after the Prince found out that she had fallen in love with a man considered below her rank. Both events made the front-page of local newspapers and this article includes, apart from the story of Elisabeta's unhappy romance, press excerpts containing the description of each wedding. By reading them it becomes obvious that, because of her transgression, Elisabeta's wedding was celebrated with less pomp than that of her sister's.

Keywords: Prince Gheorghe Bibescu, Wallachia, 1844-1845, daughters, marriages, press, misalliance.

Gheorghe Bibescu, ales domn al Țării Românești în decembrie 1842, a avut cu Zoe Mavrocordat-Brâncoveanu¹, prima sa soție, șase copii, trei băieți și trei fete. Dintre acestea din urmă, două erau la 1844 „ajunse în vârstă de a căsători”, așa cum se precizează în actul din 17 noiembrie 1844 prin care averea doamnei Zoe, ce suferea de mult timp de o boală mintală, era pusă sub controlul unei epitropii care trebuia să se ocupe și de alcătuirea foilor de zestre ale „Luminățiilor lor, domnițele Elisabeta și Katinca”². Pe întâia sa născută, Elisabeta/Eliza (1826-

* Documentarist, Muzeul Național de Istorie a României, Compartimentului de Istorie Medievală din cadrul Secției de Istorie Modernă, Medievală și Contemporană.

¹ Zoe Mavrocordat-Brâncoveanu (1805-1892) era fiica marelui logofăt Alexandru Mavrocordat și a Ecaterinei Balș. În 1824 a fost adoptată de una din mătușile sale maternelle, Elisabeta (Safta), și de soțul ei, Grigore Brâncoveanu, stră-strănepot al lui Constantin Brâncoveanu. În 1825 s-a măritat cu Gheorghe Bibescu. A suferit de alienație mintală (conform actului din iunie 1845 prin care Gheorghe Bibescu își anunță divorțul de doamna Zoe, aceasta era bolnavă de 14 ani, deci din 1831 – „Vestitorul românesc”, Anul 9, Nr. 52, Luni 2 iulie 1845, p. 205).

² Gheorghe Bibescu, *Domnia lui Bibescu*, tomul II, București, Tipografia Curții Regale F. Göbl și Fiii, 1894, p. 95.

1809), Bibescu a măritat-o în decembrie 1844 cu Ioan Filipescu, iar pe Ecaterina/Catrina/Catinca (1826-1866) în februarie 1845, cu Ioan Florescu³.

În acest articol urmează a fi prezentat pe scurt incidentul ce a precedat și, practic, a cauzat căsătoria Elisabetei și vor fi redată pasaje din două periodice muntene ale vremii, „Curierul român” și „Vestitorul românesc”⁴, în care sunt descrise cele două nunți. După cum se va vedea, au existat diferențe în celebrarea celor două evenimente, cea a Ecaterinei fiind mai fastuoasă. Motivul - se poate presupune - ține de incidentul menționat mai sus, care este cunoscut din scrisorile trimise în noiembrie și decembrie 1844 de Adolphe Etienne Billecocq⁵, consulul francez în Principate, lui Francois Guizot, Ministrul de Afaceri Externe al Franței.

La sfârșitul lui 1844, Gheorghe Bibescu și-a căsătorit fiica cea mare pentru a evita o mezalianță. Pe 17 noiembrie (5 noiembrie, s.v.) 1844, Billecocq își informa superiorul despre faptul că Bibescu tocmai se întâlnise la Focșani cu Mihail Sturdza, domnul Moldovei, iar unul din subiectele abordate a fost o posibilă alianță matrimonială prin copiii lor, cel dintâi având două fete, iar celălalt, doi băieți. Planul nu s-a concretizat, cu toate că pentru Bibescu ar fi fost important, având în vedere ceea ce Billecocq aflase în urmă cu șase săptămâni: deși îl văzuse de doar câteva ori, iar el nu era „nici prea frumos, nici prea tânăr” și avea o avere „destul de mediocră”, Elisabeta Bibescu se îndrăgostise, probabil „din plictiseală și singurătate”, dar și sub influența unei bătrâne guvernante franceze, de Colquhoun⁶, consulul Marii Britanii la București. O căsnicie între cei doi – arată Billecocq - era împiedicată, pe de o parte, de diferența de religie, iar, pe de alta, de originea obscură a lui Colquhoun, care, în ciuda pretențiilor de a fi înrudit cu dinastia regală

³ Ioan Filipescu (1812-1863) a fost ministru al Dreptății între octombrie 1854 - august 1856 și octombrie 1858 – martie 1859. Între octombrie 1858 și ianuarie 1858 a făcut parte din căimăcămia de trei a Țării Românești. Ioan Florescu (1819-1893), ce a fost înaintat general de Alexandru Ioan Cuza în ianuarie 1860, a fost ministru de Război între noiembrie 1859 – mai 1860 (Țara Românească), iulie – august 1860 (Moldova), august 1860 – aprilie 1861, septembrie 1862 – octombrie 1863, martie 1871 – martie 1876 (Principatele Unite). A fost, de asemenea, Prim-Ministru al României în aprilie 1876 și între februarie – noiembrie 1891.

⁴ „Curierul românesc”, primul periodic din Țara Românească, a apărut la București între aprilie 1829 – aprilie 1848, având ca editori pe Ion Heliade Rădulescu și C. Moroiu. „Vestitorul românesc. Gazetă semi-ofițială” (numit până în februarie 1843 „Cantor de avis și comerț”), cel de-al treilea periodic publicat în Țara Românească, a apărut între aprilie 1843 - ianuarie 1857 (București), sub redacția lui Zaharia Caracalechi; din 1843 a fost subvenționat parțial de stat. Cf. *Publicațiunile periodice românești*, tom I, București, Librăria Socec & Comp. și C. Sfetea, 1913, p. 174, 117.

⁵ Adolphe Etienne Billecocq (1800-1874), Consul al Franței în Principatele Române între 1839-1846.

⁶ Robert Gilmour Colquhoun (1803-1870), diplomat britanic, Consul al Marii Britanii în Principatele Române între 1835 și 1858.

a Marii Britanii, avea o soră al cărei soț lucrase ca intendent al prințului Trubețkoi⁷. Ceea ce îl uimea pe consulul Franței era faptul că omologul său britanic nu vedea realitatea și își punca bazele într-o tânără fată de 19 ani, care „s-ar putea foarte bine să împărtășească starea nefericită a sărmanei sale mame”, și într-o guvernantă care nu știa ce înseamnă să măriți o „fată de familie bună”. Idila fiicei sale îi fusese recent făcută cunoscută lui Bibescu, ce nu bănuise nimic până atunci, de către Timoni, consulul Austriei⁸. Pe 30 noiembrie (18 noiembrie s.v.), Billecocq relatează că, acționând impulsiv, după cum îi era firea, Bibescu i-a găsit Elisabetei un soț în persoana fiului natural al lui Alexandru Filipescu, zis Vulpe, președintele Înalțului Divan, „care nu a fost niciodată însurat”, iar pentru a o convinge să accepte căsătoria, a apelat la guvernanta franceză, gata să facă orice simțindu-și „existența serios amenințată” din cauza rolului jucat în povestea dintre Elisabeta și Colquhoun⁹. Ioan Filipescu studiasse dreptul la Paris, iar din august 1843 era președinte al Tribunalului Ilfov¹⁰. S-ar putea spune că nici el, un copil născut în afara căsătoriei, nu era cea mai bună opțiune pentru o fiică de domn. Avea însă să devină moștenitorul unei averi importante, căci Alexandru Filipescu, un boier înstărit, îl adoptase în 1830¹¹. În plus, tatăl lui – biologic și adoptiv în același timp

⁷ Este vorba despre prințul Serghei Petrovici Trubețkoi (1790-1860), ce a fost implicat, în decembrie 1825, în revolta unei părți a armatei ruse contra urcării pe tron a lui Nicolae I. Unul din frații mai mici ai prințului Trubețkoi, Piotr (1793-1840), a fost căsătorit cu Cleopatra Ghica, nepoată de frate a lui Grigore IV Ghica, domn al Țării Românești între 1822-1828. La 1844 Cleopatra locuia la București și, potrivit lui Billecocq (scrisoarea din 5/17 noiembrie), povestea că îl văzuse pe cumnatul lui Colquhoun în casa prințului Trubețkoi.

⁸ *Documente privitoare la istoria românilor*, vol. XVII, *Corespondență diplomatică și rapoarte consulare franceze (1825-1846)*, București, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, 1913, p. 1035. Despre o eventuală căsătorie a Elisabetei cu unul din fiii lui Mihail Sturdza cei doi domni ar mai fi discutat și la întâlnirea avută la Galați în vara lui 1843 (scrisoarea lui Billecocq din 20 august 1843, p. 967). Casimir von Timoni (m. 1862) a fost consul al Austriei în Principatele Române între 1832-1849.

⁹ *Ibidem*, p. 1036.

¹⁰ Emil Vărtosu, *Scldata Filipeștilor. Sec. XIX*, în „Arhiva Olteniei”, Anul VII, septembrie – decembrie 1928, p. 396.

¹¹ *Ibidem*, p. 447-449. La paginile 447-449 ale revistei sunt publicate testamentul lui Alexandru Filipescu din 25 noiembrie 1825 (întocmit pe când se afla la Brașov, unde se retrăsese după înăbușirea mișcării revoluționare de la 1821, în care fusese implicat) și actul din 6 februarie 1830 prin care și-a adoptat propriul fiu. În testament recunoștea că a avut un „fiu natural, nu cu o femeie de rând, ci cu una nobilă și liberă”. Copilul, pe care îl declara moștenitor universal al averii sale, fusese crescut de bunica paternă, iar, după moartea ei, fusese luat în familia surorii tatălui. În actul de adopție nu se menționează însă că Ioan (care avea atunci 18 ani, deci se născuse în 1812) i-ar fi fiu bun – „probabil pentru a nu jigni unele susceptibilități”, consideră Emil Vărtosu (p.394) -, ci că „încă de la nașterea sa l-am luat de l-am crescut și l-am învățat până acum”. La 1844 serdarul

– era un om politic influent și un colaborator al lui Bibescu, ce îl numise membru în epitropia asupra averii doamnei Zoe.

În următoarea sa scrisoare, din 6 decembrie (24 noiembrie, s.v.), Billecoq, ce considera „nefericită” decizia domnului de a avea un ginere „bastard”, arată că, exprimându-și nemulțumirea, domnița Elisabeta și-a enervat tatăl în așa măsură încât l-a adus în starea de a o lovi și a o trage de păr¹². Cu toate acestea, căsătoria, anunțată în presă pe 27 noiembrie 1844, a avut loc pe 3 decembrie¹³. „Ieri, duminică în 3 dechemvrie, s-au celebrat nunta Luminăți<e>i Sale Domniței Elisabeta, preaiubita fiica a preainălțatului nostru domn, cu Dumnealui Sardariul I. Filipescu, fiul Dumnealui Marelui ban A. Filipescu, întocmai după programa publicată. De dimineață la 12 ceasuri Măria Sa au primit vizitele de felicitare și de urare ale boerilor, ale municipalității, ale corporațiilor neguțitorești, ale corpului medical și ale altor persoane. Municipalitatea, din partea cetății, își arată printr-o cuvântare sentimentele de bucurie generală a cetățenilor și de generală urare pentru fericirea ilustrilor miri. Cuvântarea neguțitorilor se destinsă în călduroasa ecsprimare a bucuriilor și recunoștinței ce se arătară cu această ocazie: asemenea și cuvântarea din partea corpului medical arată starea sănătății în Principat vrednică de a se aduce aminte în ziua bucuriei. Aceste cuvântări rechiema ideea anticelor orații ale colăcerilor nuntași. Toată ziua era o mișcare de bucurie ce însuflețea capitala. Deodată cu sara cetatea era splendidă într-o iluminare ca niciodată. De la palatul de rezidență prințiară¹⁴ până la palatul tronului¹⁵ și până la locuința generului¹⁶ era o alee de lumină. La 8 ceasuri salele palatului tronului era pline de cucoanele și boerii invitați, corpul diplomatic și împiegații statului era în mare uniformă. La 9 ceasuri sosi ilustra mireasă, pe care o întâmpină Măria Sa în ușe și o condusă înaintea altarului ardicat [ridicat] în mijlocul casei; îndată sosi și ginerele și se începu slujba dumnezeiască, săvârșită de înaltul cler. Nunii era însuși Măria Sa, preainălțatul nostru domn, dimpreună cu doamna vorniceasă Manu¹⁷

Grigore Andronescu însemna în cronica sa, ce acoperă perioada 1799-1848, că mama lui Ioan Filipescu ar fi fost Tarsița Filpescu (*Însemnările Androneștilor*, publicate cu un studiu introductiv de Ilie Corfus, București, 1947, p. 105). Născută Manu, aceasta a fost soția marelui ban Grigore Filipescu (m. 1838), văr îndepărtat al lui Alexandru Filipescu.

¹² *Ibidem*, p. 1037.

¹³ „Buletin. Gazeta oficială”, Nr. 145, Luni 27 noiembrie 1844, p. 1 (decizia nr. 544 a domnitorului din 24 noiembrie 1844).

¹⁴ Palat ce fusese ridicat de Constantin Brâncoveanu la poalele Dealului Mitropoliei și care ajunsese, prin moștenire, soției lui Bibescu, al cărei tată adoptiv era Grigore Brâncoveanu.

¹⁵ Fosta casă a lui Dinicu Golescu de pe Podul Mogoșoaiei (Calea Victoriei). Mărită, clădirea a devenit mai târziu palat regal (în prezent, găzduiește Muzeul Național de Artă al României).

¹⁶ Se afla la intersecția Podului Mogoșoaiei (Calea Victoriei) cu strada Verde (actuala str. Gh. Manu).

¹⁷ Smaranda Văcărescu, sora mamei lui Gheorghe Bibescu, soția marelui vornic Mihai Manu (1762-1838).

mătușa Mări<e>i Sale, ce împlinea și locul de soacră. Săvârșindu-se taina cununiiilor, Măria Sa dimpreună cu cuscii Mări<e>i Sale și cu mirii primiră felicitările credincioase și cordiale. Persoana miresei și costul [costumul] său aținta căutăturile tuturor privitorilor. Diadema princiară încingea întru mare cuviință o frunte romană și plină de energie. Beteala națională făcea un contrast plăcut și interesant cu trăsurile ebenine [negru ca abanosul] ale cosițelor verginale și desemna pe mireasa română, ce semăna o păuniță albă în veșmântul său rigal și unduios, urmată de două damicele [domnișoare] de onoare. Era frumoasă mireasa. Era belă într-un cuvânt. La 10 ceasuri și jumătate ceremonia era săvârșită, iar mireasa fu condusă cu aceeași pompă de către dna. Marea vorniceasă Elisabet Știrbei și de dna. Vorniceasă Bibescu¹⁸ la talamul [pat] ei nupțial. Această zi veselitoare se însemnă și prin trei înălțări în ranguri: D. Colonelul I. Câmpineanu fu înălțat la rang de logofăt al credinței, D. Clucer Grig. Obedeanu la rang de vornic de politică oraș și ginerile la rang de sărdar¹⁹. Conform lui Billecocq (scrisoarea din 23 decembrie/11 decembrie s.v.), mulți se așteptaseră, având în vedere „tendențele spre exaltare” ale miresei, ca Elisabeta să aibă o răbufnire în timpul nunții și de aceea privirile tuturor au fost ațintite permanent asupra fetei, precum și a tatălui său și a lui Colquhoun. Nunta s-a încheiat totuși cu bine. Domnul și consulul englez nu și-au vorbit însă deloc, iar pe 6 decembrie, la balul dat cu ocazia onomasticii împăratului Rusiei, Bibescu a amenințat-o pe cealaltă fiică a sa că o va da afară de la petrecere atunci când a văzut-o discutând cu Colquhoun²⁰.

Peste puțin timp, în februarie 1845, Bibescu a măritat-o și pe cea de-a doua fiică, Ecaterina. Deși Billecocq bănuia, la sfârșitul lui 1844, că al doilea ginere al lui Bibescu va fi fiul lui Alexandru Vilara, ministru de Finanțe și membru al epitropiei instituite în noiembrie 1844 asupra averii soției lui²¹, alegerea a căzut asupra lui Ioan Florescu, unul din aghiotanții domnului. Ioan Florescu (1819-1893) era fiul lui Manoil/Manolache Florescu, fost șef al Poliției Capitalei, ce era din 1843 logofăt al credinței (ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice), și al Zincăi Faca, fata marelui clucer Costache Faca (deputat și magistrat). Studiase în Franța, la Paris, între 1836-1842 (liceul militar Saint-Cyr și Școala de Stat Major), iar după revenirea în țară a fost numit aghiotant al lui Bibescu (27 ianuarie 1843) și avansat la gradul de căpitan pe 6 decembrie 1843²².

¹⁸ Elisabet Știrbei era soția lui Barbu Știrbei, fratele lui Bibescu, viitor domn al Țării Românești (1849-1856). „Vorniceasa Bibescu” era Anica Florescu, soția lui Ioan Bibescu, fratele mai mic al domnului.

¹⁹ „Curierul român”, An XVI, Vineri 4 decembrie 1844, p. 1-2.

²⁰ *Documente privitoare la istoria românilor*, vol. XVII, p. 1040.

²¹ *Ibidem*, p. 1037.

²² G-ral Radu Rosetti, *Un uitat. Generalul Ion M. Florescu*, în „Academia Română. Memoriile Secțiunii Istorice”, Seria III, tom XIX, București, 1937, p. 4-5.

Vestea nunții – despre care Billecocq nu pomenește nimic în scrisorile sale - a fost făcută publică pe 17 februarie 1845, iar pe 18 februarie domnul a primit la palat membri ai clerului, în frunte cu vicarul Nifon²³, trimisul mitropolitului, pe miniștri, boierii de întâiul rang, primarul Bucureștiului, C. Bellu²⁴, pe marele spătar cu ștabul [stat-major] domnesc și ștabul armatei, înalți ofițeri, boieri de rangurile 2 și 3 și o delegație de negustori, ce și-au prezentat felicitările²⁵. Primarul și o persoană din partea negustorilor au ținut câte un discurs, ambele fiind reproduse în ziar.

„Pe 22 februarie, la 8 ceasuri de dimineață frumosul sunet al clopotelor, însoțit de bubuitul tunurilor, au vestit capitalei solonela sărbare a cununi<e>i luminăți<e>i sale domniții Ecaterinii Bibescu cu D. Căpitan și cavaler Ioan Em. Florescu, aghiotant al Mării<e>i Sale. După săvârșirea Sfintei Liturghii s-au făcut în toate bisericile rugăciuni către prea-puternicul Dumnezeu pentru sănătatea și fericirea tinerilor. La 9 ceasuri, cinstitul maghistrat [primărie] a dat trei mese în cele trei piețe publice, fiecare pentru una mie persoane, cu lăutari, iar în sala Sfatului se așezase un bufet pentru locuitorii cei mai aleși din capitală. De la Palatul Domnesc până la Palatul Tronului ulițele era împodobite cu brazi frumoși. La 12 ceasuri a venit la Palatul Tronului atât Măria Sa, cât și eminenția Sa Părintele Mitropolitul însoțit de tot clerul. La 12 ½ ceasuri ecselenția sa Dumnealui marele logofăt Em. Florescu, ministrul instrucți<e>i, al trebilor bisericești și al țeroniilor, a mers să aducă pe mirele în carâta domnească trasă de patru cai și însoțită de ordonanță, de ajutorul șefului poliți<e>i cu dorobanții și cu jumătate ploton de cavalerie înainte, precum și altă jumătate ploton după carâtă. Sosind mirele, fu întâmpinat mai întâi de d. șeful poliți<e>i cu toți comisarii, de d. viconte de Gramon²⁶, marele cămăraș al curții, și de ștabul domnesc, iar sus de ecselenția lor dumnealor ministri. La 1 ceas după amiază a pornit de la palatul domnesc cortetul miresii, însă: 1. Dumnealui ajutorul șefului poliți<e>i, cu un ofițer polițienesc și cu toți dorobanții; 2. o jumătate ploton de cavalerie; 3. carâta domnească cea de paradă cu șase cai încunjurată de patru aghiotanți ai Mării<e>i Sale și de ordonanță călări, întru care era Luminăția Sa Mireasa împreună cu dumneaei marea vorniceasă Elisabet Știrbei; 4. o altă carâtă domnească cu dumnealor demoazele de ginere Maria și Zoi Florescu [surorile ginerelei]; 5. mulțime de alte echipajuri frumoase ale nunții; 6. o altă jumătate de ploton.

²³ Viitorul mitropolit al Țării Românești (1840-1850). La 1844 mitropolit era Neofit, al cărui mandat a durat din 1840 până în 1849.

²⁴ Probabil Constantin Bellu (1787-1851).

²⁵ „Vestitorul românesc”, An 9, Nr. 15, Marți 20 februarie 1845, p. 57-58.

²⁶ Antoine-Louis, viconte de Gramont (1795-1851), ofițer rus de origine franceză, venit în Principate în timpul ocupației rusești ce a început în 1828. În 1834 a părăsit armata rusă și a intrat în cea română, stabilindu-se în Țara Românească. A fost aghiotant al lui Bibescu; „marele cămăraș” = șambelan.

Vremea era foarte dulce, ulițele și casele era pline de privitori de tot felul, care văzând acest măreț cortej, iar mai ales nobila frumusețe și nevinovăție a miresei, precum și eleganța podoabei cu adevărată domnești, îi ura din adâncul inimii zile senine și norocire. Sosind mireasa la Palatul Tronului, fu întâmpinată mai întâiu de ștabul domnesc, de dumnealui Aga și de ecseleția dumnealor ministrii; apoi de 12 demoazele nobile îmbrăcate în alb și cu bucheturi de flori în mână. Cum intră mireasa în sala tronului, Măria Sa ca un părinte și naș, împreună cu dumnealui marea vorniceasă Știrbei nașă, o luară de mână și o puseră înaintea mesii pe care era cele sfinte. Ecseleția sa Dumnealui Marele logofăt bisericesc, părinte al mirelui, îl aduce asemenea alături cu mireasa. Dumnealui polcovnicul și nacealnic al ștabului domnesc A. Banov²⁷ luă sabia ginerului, neputând a se cununa cu dânsa. Apoi începu sfânta slujbă săvârșită de însuși eminenția sa părintele mitropolitul, înconjurat de înaltul cler. După săvârșirea cununi<e>i, Măria Sa a primit cu deosebită dragoste și bucurie felicitările damelor, ale dumnealor consuli, ale clirosului și ale tuturor boerilor. La 5 ceasuri s-a dat la Palatul Tronului o masă strălucită unde au fost poștiți ecseleția lor dumnealor ministrii și rudele și unde s-au purtat toasturile cele mai veselitoare întru sănătatea Măriei Sale și apoi a mirilor. Această zi a înfățișat priveliștea unei bucurii obștești ce se vedea zugrăvită pe chipul tuturor, încât se părea a fi o sărbare prăznuită de toată capitala și mai ales de părinții de familie”²⁸.

Nunta s-a sărbătorit și la Craiova. Dimineața, la ora 10, funcționarii statului, în uniformă de gală, și o mulțime de locuitori au participat la Liturgia ținută în biserica Maicii Domnului [Biserica Madona Duda]. Apoi Ioan Bibescu, prefectul județului Dolj și frate al domnului, a primit la palatul său felicitări pentru „străluciții tineri” din partea dregătorilor civili și militari și a membrilor sfatului orașenesc. Primăria a pregătit în sala cazinoului „un bal pompos pentru clasele cele mai alese ale societății și alte două baluri slobode pentru locuitorii de rând, în care publicul s-a ospătat gratis” și care au ținut până a doua zi. În plus, pe la „răspântiile orașului” cântau cete de lăutari. În fața cazinoului s-a organizat, seara, un foc de artificii „înfățișând o priveliște fermecătoare”. La festivități a fost prezent și Barbu Știrbei, Ministrul de Interne, care tocmai venise la Craiova pe 21 februarie. Primarul C. Zătreanu a închinat, după ora 12, toasturi pentru fericirea soților și sănătatea familiei domnitoare”²⁹.

Parcurend textele, s-a putut observa că nunții Ecaterinei i s-a acordat mai multă atenție: s-au dat mese pentru locuitorii capitalei, slujba a fost ținută de însuși mitropolitul țării, după amiaza a avut loc un ospăț la palatul tronului, iar în aceeași zi cununia a fost serbată și la Craiova. În schimb, cea a Elisabetei s-a făcut, cu

²⁷ Alexandru Banov, ofițer rus trecut în armata română; polcovnic = grad militar corespunzător colonelului; nacealnic = comandant.

²⁸ „Vestitorul Românesc”, An 9, Nr. 16, Sâmbătă 24 februarie 1845, p. 62-61.

²⁹ *Ibidem*, Nr. 20, Sâmbătă 10 martie 1845, p. 78.

toate că era vorba de întâia născută a domnului și de prima căsătorie în rândul copiilor săi, noaptea (după ora nouă), în timpul postului Crăciunului - ceea ce de obicei nu se practică la ortodocși -, fără prezența mitropolitului sau a vicarului Nifon (pe care îl trimitea, de regulă, în locul său la ocaziile oficiale la care nu participa) și fără a fi fost urmată de vreo petrecere. Prin urmare, din cauza întâmplării cu Colquhoun, Elisabeta nu a avut parte de nunta care, cel mai probabil, i s-ar fi pregătit în mod normal. Lăsând la o parte toate aceste aspecte, este de notat că fragmentele citate cuprind primele descrieri făcute unor nunți domnești în presa munteană³⁰ și reprezintă o sursă pentru felul cum un astfel de eveniment se celebra, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, în cazul unor copii de domn.

³⁰ Primul ziar din Țara Românească a fost înființat în 1829. Alexandru D. Ghica, domnul de dinaintea lui Bibescu, nu a fost însurat și nici nu a avut copii.